



9
2020

BRATISLAVSKÝ KRAJ

WWW.BRATISLAVSKYKRAJ.SK

Alternatívou
kolón je
koľajová
doprava

Juraj Droba:
**Úloha samosprávnych
krajov je nezastupiteľná**

Prevezte sa po dokončenom úseku
Štefánikovej cyklomagistrály

Župa začína s rekonštrukciou
Divadla Aréna

Milé čitateľky, milí čitatelia,

ruku na srdce, nechceli by ste, aby sa ešte vrátilo leto? Dlhé horúce dni, keď bolo všetko spomalené a mali sme menej povinností? V plánovacom kalendári bolo viac času na koničky i na blízkych. Aj keď toto leto sa nieslo v znamení obmedzení cestovania do zahraničia, ja ako večný optimista sa pozerám na veci vždy z toho lepšieho uhla. Ako veľké plus beriem, že sme mali príležitosť zistiť, aká čarovná je naša krajina.



Pretože tu, doma, máme všetko doslova na skok. Jazerá, rieky i hory, pešie aj cyklistické chodníky, históriu aj umenie, lokálne delikatesy či lahodné víno. Máme majestátne Tatry, výnimočné kúpele, starobylé hrady, krásnu architektúru, malebné dedinky a mestá. A ako ste na tom vy? Stihli ste zájsť aj na miesta, kde ste predtým neboli?

September je istým spôsobom prelomový mesiac v roku. Obdobie dovoleník strieda zhon v práci. Pre mladšie ročníky sa zase začína nový školský rok. No je tu aj čas dozrievania hrozna, obdobie husacích hodov.

Prelom leta a jesene spoznáte aj podľa toho, že na cestách je viac áut. Tento rok je ešte zložitejší v tom, že v hlavnom meste je zatvorených viacero dôležitých dopravných tepien a križovatiek. Dôsledky cítia obyvatelia kraja každý deň – meškanie do práce alebo do školy či problémy s parkovaním. Trpí aj životné prostredie a zdravie ľudí. Výfukové plyny znečisťujú ovzdušie, hluk z dopravy zase znižuje kvalitu života. Bratislavská župa vo svojom Pláne udržateľnej mobility predstavila víziu mobility v budúcnosti, ktorá má spomínané problémy riešiť. Nie náhodou preto v tomto čísle časopisu venujeme problematike dopravy veľkú pozornosť.

Uplynulé týždne priniesli aj niekoľko dobrých správ. Pre milovníkov športu sme otvorili posledný úsek Štefánikovej cyklomagistrály z Pezinskej Baby na hranicu Trnavského kraja. Župa sa rozhodla zachrániť unikátnu pamiatku – synagógu vo Svätom Jure. V zariadení sociálnych služieb v Petržalke sme zriadili nové miesta pre deti s autizmom. Na Adlerke v Dúbravke pribudlo multifunkčné ihrisko. Na župe sme privítali dvanásť nových študentov ako stážistov. A takto by som mohol pokračovať.

Verím, že podobných dobrých správ bude pribúdať. Viac sa dozviete v časopise kraja, ktorý práve držíte v rukách.

Juraj Droba
JURAJ DROBA

predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Obsah

- 02 Editoriál
- 03 **Okom poslanca**
Za oblasť zdravotníctva bude zodpovedať nový vicežupan
- 04 – 06... **Juraj Droba: Úloha samosprávnych krajov je nezastupiteľná**
- 07 Alternatívou kolón je koľajová doprava
- 08 **Bratislavská župa pokračuje v upratovaní spoločnosti Regionálne cesty Bratislavy**
Záhorie bude mať zmodernizovanú železničnú trať
- 09 **Výstavba obchvatu Bratislavy D4 a rýchlostnej cesty R7 pokračuje**
- 10 Kde sa nachádza môj vlak, autobus či električka?
- 11 **Prevezte sa po dokončenom úseku Štefánikovej cyklomagistrály**
- 12 Župa začína s rekonštrukciou Divadla Aréna
- 13 **Modranský kaštieľ bude novým centrom kultúry pre celý región**
Župa zachráni synagógu vo Svätom Jure
- 14 **Prezidentka Čaputová a župan Droba otvorili nový školský rok**
V Dúbravke na Adlerke pribudlo multifunkčné ihrisko
Bratislavský kraj má ďalšie spojené školy
- 15 Ako si počas pandémie zachovať každodennú radosť zo života
Kvalita života obyvateľov a ekonomická prosperita kraja
- 16 Navrhnete osobnosti na Ocenenia Bratislavského kraja

Mesačník, 10. ročník, číslo 9. Vychádza 28. 09. 2020. Nepredajné. Vydáva Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava. IČO: 36063606 redakcia@region-bsk.sk
Registračné číslo: EV 4122/10 ISSN: 1339-0864
Šéfredaktorka: Ing. Alena Cehláriková Záleská, redakčná rada: Ing. Michal Feik, Katarína Weisssová, Mgr. art. Lucia Rumplová, Martin Urmanič, Miroslav Staník, foto titulka: archív BSK
Ak nie je uvedené inak, autorom článkov je šéfredaktor.

Sledujte nás na:  

Elektronickú verziu nájdete na www.bratislavskykraj.sk.

Okom poslanca

Jeseň je obdobie, v ktorom župa plánuje budúcoročný rozpočet. Ten bude ovplyvnený koronakrízou i predpokladaným poklesom príjmov. Plánov aj nápadov je veľa, nie všetky však bude možné financovať. **Aké priority by podľa vás mal zohľadňovať budúcoročný rozpočet župy?**

Martin Chren



Za lepší kraj

Rok 2021 nebude ľahký. Dosahy koronavírusu na ekonomiku

budú ľudia aj samosprávy cítiť ešte dlho. Župa musí byť solidárna s obyvateľmi, nebude čas na rozhadzovanie. Prioritou preto bude šetriť a hľadať každé euro, aby ľudia nepocítili žiadne zhoršenie základných služieb, ako je verejná doprava či údržba ciest a prevádzka škôl. Za dôležité tiež považujem, aby župa nezabúdala na mesto Bratislavu, kde žije drvivá väčšina obyvateľov kraja a odkiaľ župa získava väčšinu daní. Napriek tomu obyvatelia Bratislavy dostávajú od župy naspäť len minimum. Napríklad všetky peniaze na opravy ciest idú mimo hlavného mesta. Preto by som chcel, aby sa obnovila tradícia, že župa príspeje aj na opravu mestských ciest, hoci ich nevlastní.

Ján Buocik



nezaradený

V kontexte celého BSK budem ako predseda dopravnej komisie

sledovať najmä efektivitu výdavkov na údržbu a opravu ciest v majetku župy. Opakovane som v minulosti kritizoval nejasné vzťahy medzi bratislavskou župou a spoločnosťou Regionálne cesty Bratislavy. Vedenie župy prisľúbilo zriadenie novej organizácie, ktorá bude v priamej pôsobnosti BSK vykonávať údržbu a opravy župných ciest. Ako poslanec zvolený v Ružinove sa už dlhodobo snažím o rekonštrukciu športoviska športového gymnázia na Ostredkovej. Gymnázium v minulosti vychovalo takých športovcov ako Veronika Zuzulová či Dominik Hrbatý. Som presvedčený, že mladí športovci a budúci reprezentanti si zaslúžia moderné športovisko.

Vladimír Baján



Starostovia pre kraj

Za priority považujem stabilizáciu v oblasti cestného hospo-

dárstva, aj vzhľadom na skutočnosť, že organizácia Regionálne cesty Bratislavy prechádzala závažnými zmenami a naplánované investície boli výrazne utlmené. Treba myslieť na komplikovanú situáciu v školstve, kde nám pandémie ohrozuje proces výučby a treba prijímať opatrenia, ktoré si vyžadujú značné finančné prostriedky. Považujem za dôležitý rozvoj modernej siete sociálnych služieb, a to predovšetkým spustením deinstytucionalizácie. Osobne mám obavy o udržanie dlhovej služby aj vzhľadom na nepredvídateľné kroky ministerstva financií vo vzťahu k regionálnym samosprávam a vôbec tvorby nových zákonov.

Za oblasť zdravotníctva bude zodpovedať nový vicežupan

Rad podpredsedov Bratislavského samosprávneho kraja sa rozšíril. Post vicežupana pre zdravotníctvo bude pokrývať nielen problematiku nového koronavírusu a bezprostredných opatrení, ale aj vzťah k zdravotníckemu systému ako takému.

MUDr. Juraj Štekláč, PhD., MPH, vyštudoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského. Lekársku prax vykonáva ako endokrinológ a špecialista na zdravotnícke systémy, riadenie a organizáciu zdravotnej starostlivosti. Od roku 2017 je župným poslancom a zároveň predsedom Komisie zdravotníctva a sociálnych vecí. Funkcie sa ujal 21. septembra a vykonáva ju bez nároku na odmenu.



Juraj Droba: Úloha samosprávnych krajov je nezastupiteľná



Bratislavský kraj je súčasťou združenia samosprávnych krajov SK8. O tom, že regióny vedia riešiť problémy a výzvy aj v krízovej situácii sme sa presvedčili pri zvládaní následkov koronakrízy. Viac o strategickom rozvoji bratislavskej župy sa dočítate vo veľkom rozhovore so županom Jurajom Drobom.

Pán župan, budúci rok to bude dvadsať rokov od vzniku nových samosprávnych krajov vrátane vzniku Bratislavského samosprávneho kraja. To už je dostatočne dlhý čas na bilančovanie. Splnili župy očakávania? Má ich existencia zmysel?

Samosprávne kraje dostali pri svojom vzniku do vienka niekoľko dôležitých kompetencií. Zahrňajú dopravu, školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby a kultúru. Jednou z dôležitých úloh samosprávnych krajov je zabezpečenie komplexného rozvoja celého regiónu s prihliadnutím na potreby obyvateľov všetkých obcí kraja v širších súvislostiach, nielen na potreby jednotlivých obcí. Samosprávne kraje majú nezastupiteľnú úlohu

pri riešení vzniknutých problémov presahujúcich územie jednej alebo viacerých obcí na území kraja, ktoré práve samosprávne kraje vedia v čo najkratšom čase a čo najefektívnejšie vyriešiť. Som presvedčený, že regióny vedia byť relevantným partnerom štátu.

V nedávnej minulosti sme počuli niekoľko návrhov, ako zmeniť územno-správne členenie vrátane zrušenia žúp. Kam sa za ten čas diskusia posunula?

Ja osobne si myslím, že župy by sme nemali rušiť, ale naopak. Župy treba posilňovať. Pretože ak mestá a obce na území kraja spoja sily, sú nielen efektívnejšie, ale vedia riešiť aj také problémy, na ktoré samostatne nestačia. Ako príklad môžem uviesť dopravu. Ako si poradí malá obec na Záhorí alebo v Malokarpatskej oblasti so zápchami, s rozbitými cestami alebo nedostatkom záchytných parkovísk? Zakáže tranzitnú dopravu, postaví jednu autobusovú zastávku bez autobusov alebo si vybuduje pol kilometra cyklotrasy odnikiaľ nikam? Takto to nefunguje.

„Lúživé snahy o zrušenie akéhokoľvek úradu s vidinou šetrenia a simplifikácie procesov sú v príkrom rozpore so strategickým rozvojom celého územia.“

Dnes sa potrebujeme posunúť ďalej. Na celoštátnej úrovni sme otvorili diskusiu o financovaní krajov. Tie sú totiž dnes úplne závislé od daní z príjmov fyzických osôb. Do budúcnosti navrhujeme, aby daňový mix zahrňal aj iné dane ako napríklad z príjmov právnických osôb, prípadne podiel na dani z pridanej hodnoty či cestnú daň.

Tém a problémov v kraji je zaiste veľmi veľa, ale skúsme sa sústrediť na tri najdôležitejšie. Ktoré sú to?

Doprava, sociálne služby a životné prostredie. Doplnil by som aj štvrtú – zdravotníctvo, ale v tejto oblasti má župa veľmi obmedzené kompetencie.

Ako jeden z najväčších problémov ste pomenovali dopravu. So začiatkom nového školského roku sa opäť zaplnili cesty a kolóny na trasách BSK trápia vodičov, ale zdržujú aj autobusy. Môžeme počítať v budúcnosti s nejakým zlepšením alebo sa máme zmieriť s tým, že cestovanie bude čoraz komplikovanejšie?

Náš plán udržateľnej mobility je postavený hlavne na rozvoji verejnej dopravy, predovšetkým koľajovej. Do toho patrí najmä budovanie nových električkových a železničných tratí, prestupných terminálov a záchytných parkovísk. Električky ani vlaky na rozdiel od áut nestoja v zápchach. Navyše, ide o ekologický a udržateľný spôsob dopravy.

Nedávno ste otvárali viacero parkovísk pri vlakových staniciach. Vodičov tak posmeľujete, aby vystúpili z áut a presadli do vlakov. Ako to dnes funguje? Využívajú ľudia tieto parkoviská?

Systém záchytných parkovísk a prestupných terminálov predstavuje efektívny nástroj na zatriktívnenie verejnej osobnej dopravy. Na stanicu prídete autom a ďalej už cestujete vlakom. Natrápia vás zápchy, môžete počas jazdy pracovať, oddychovať alebo si čítať. To v aute možné nie je. Nedávno sme otvorili záchytné parkoviská i prestupné terminály vo Svätom Jure, v Pezinku, Šenkviaciach, v Malackách a v Ivanke pri Dunaji. Obyvatelia týchto miest a obcí si postupne zvykajú využívať ich a parkoviská sa plnia. Čo ešte ostáva doriešiť, je druhá časť parkoviska v Ivanke pri Dunaji, kde sa vyskytol problém s odvodnením. Železnice SR ako vlastníč už tento problém riešia.

Župa má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 54 stredných škôl. O odborné vzdelávanie v poslednom období nebol záujem. Niektoré školy boli dokonca odsúdené na zánik. Aká je situácia dnes?

Po rokoch stagnácie sme dokázali stredné školstvo opäťovne naštartovať. Župa významne investovala do rekonštrukcie budov škôl. Otvorili sme nové odbory, nové bilingválne gymnáziá, zaviedli sme internát za jedno euro a obedy za jeden cent mesačne pre študentov zapojených do duálneho vzdelávania, ako aj zo sociálne znevýhodneného prostredia. Zlepšili sme podmienky pre pedagógov. Pravidelne ich oceňujeme podujatiami, koncoročnými odmenami, motivujeme ich za prácu so študentmi po vyučovaní, jazykovými kurzami, navyšeným odchodným či tým, že začínajúcim aj uvádzajúcim

pedagógom pridávame 100 eur k platu. V rámci projektu Otvorená škola sme sprístupnili viaceré školské areály na športové využitie tak pre študentov, ako aj verejnosť.

Dôkazom toho, že negatívny trend v strednom školstve sme dokázali zvrátiť, je nárast počtu prihlášok o štvrtinu.

Aký je ďalší zámer župy so strednými školami?

Chceme ukázať, že odborné stredné školstvo nepatrí do „starého železa“, ale je spoločensky žiadané a dokonca aj platovo atraktívne.



Potrebuje pokračovať v prepájaní odbornej praxe so skutočnými potrebami trhu práce. Sústreďujeme sa na vytváranie centier odborného vzdelávania a prípravy, na aktívnu spoluprácu so zamestnávateľmi, inovovanie učebných a študijných odborov či zakladanie cvičných školských firiem. Dôležitou témou je tiež riešenie zlého technického stavu školskej infraštruktúry, teda školských budov a areálov.

Popri doprave a školstve majú župy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti aj zariadenia sociálnych služieb. Skúste našim čitateľom priblížiť, aké sú aktuálne témy, ktoré v tejto oblasti župa rieši.

Čelíme najmä problémom súvisiacim s demografickým vývojom. Mení sa fungovanie rodinného života, narastá počet ľudí v seniorskom veku, predlžuje sa priemerná dĺžka života a narastá výskyt civilizačných chorôb. Tieto zmeny zvyšujú požiadavky na zdravotnú a sociálnu starostlivosť. V oblasti sociálnych služieb chýbajú zamestnanci. Problémom je aj nedostupnosť bývania, čo spô-

sobuje nárast sociálneho vylúčenia nízkopriímových skupín a zvyšovanie počtu ľudí bez domova. V neposlednom rade je tu koronavírus, ktorý v plnej nahote ukázal, akí zraniteľní sú ľudia so zdravotnými problémami a starší ľudia. Veľká téma, ktorú sme otvorili, je deinštitucionalizácia sociálnych služieb, teda presun klientov z veľkých neosobných zariadení do menších rodinného typu. Už sme poklepali základné kamene dvoch zariadení a začína sa výstavba.

Z toho všetkého, čo hovoríte, vyplýva, že je potrebné mať plán. Je na úrade niekto, kto sa venuje stratégii alebo programu?

Bratislavský samosprávny kraj dlhé roky presadzoval, aby na župách vznikli analyticko-strategické kapacity, ktoré by pomáhali efektívnejšie zvládnuť rôznorodé výzvy kraja a tým prispievali k šetreniu verejných zdrojov. To sa nám podarilo v máji tohto roku, keď bol zriadený Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja. Ten sa stal centrom nových nápadov a prístupov a zabezpečí dáta pre správne rozhodovanie politikov. Vďaka Inštitútu sa vytvoria vhodné podmienky na rozvoj jed-



notlivých sektorových politík a ich efektívne a hospodárne zavádzanie do praxe. Zriadenie inštitútu prispeje tiež ku kvalitnému zberu dát, k príprave strategických riešení výziev a následne aj k ich podpore z eurofondov.

A čo kultúra? Medzi umelcami zaznieva dosť veľká kritika, že v súčasnosti sa jej nevenuje dostatočný priestor a umelci trpia vládnymi obmedzeniami proti koronavírusu. Ako na to reaguje župa?

S pandemiou na župe bojujeme už od februára a máme dáta aj skúsenosti. Preto ma zaskočilo, keď sme sa o najnovšom balíku opatrení pre kraj dozvedeli až na pandemickej komisii. Na začiatku pandémie štát naše opatrenia chytal za chvost a teraz ich robí bez nás. Ak by boli k tvorbe tých najnovších prizvaní odborníci zo župy, verím, že by boli nastavené bezpečne a efektívne.

Situácia je veľmi vážna a sprísnenie opatrení je určite na mieste, ale nemali by sme rozlišovať charakter podujatí, ktoré ideme zakázať? Neobmedzujeme tam, kde netreba.

Je rozdiel, či ste na diskotéke alebo v bare, kde si často skladáte rúško kvôli drinkom, tancujete, rozprávate sa... a či sedíte v divadle s rozostupmi a sledujete pódium. Dokazujú to aj najnovšie dáta z Čiech, kde veľké ohniská nákazy boli práve v baroch a na diskotékach, nie v divadlách a na kultúrnych podujatiach.

Veríme, že umenie vytvára hodnoty, ktoré sú dôležité za každých okolností. Aj preto sme sa spojili s Nadáciou Tatra banky a spolu pomohli umeniu a kultúre, ktoré ohrozila kríza COVID-19, sumou spolu až 300 000 eur.



Píše sa rok 2020. Kde vidíte župu o desať rokov?

Ako moderný región s vysokou kvalitou života. S fungujúcou verejnou dopravou, kvalitnými službami v sociálnej oblasti a s moderným stredným školstvom. A čo je najdôležitejšie – Bratislavský kraj by sa mal viac zazeleniť, byť ekologickejší. Potrebujeme chrániť vzduch, vodu, aj lesy.

Alternatívou kolón je koľajová doprava



Nové električkové a železničné trate, záchytné parkoviská a prestupné terminály. Bratislavský samosprávny kraj v Pláne udržateľnej mobility navrhuje vybudovať alternatívu zápch postavenú na koľajovej doprave.

Začiatok školského roka je v Bratislavskom kraji tradične spojený s komplikáciami na cestách. Tento rok je ešte zložitejší v tom, že v hlavnom meste je zatvorených viacero

dôležitých dopravných tepien a križovatiek. Dôsledky cítia obyvatelia kraja každý deň – meškanie do práce alebo do školy či problémy s parkovaním. Trpí aj životné prostredie a zdravie ľudí. Výfukové plyny znečisťujú ovzdušie, hluk z dopravy zase znižuje kvalitu života. Bratislavská župa vo svojom Pláne udržateľnej mobility predstavila víziu mobility v budúcnosti, ktorá má spomínané problémy riešiť.

Samosprávny kraj zdôrazňuje, že chce zvýšiť kapacitu železničných tratí, posilniť verejnú osobnú dopravu, podporiť nemotorové druhy dopravy a oveľa účinnejšie organizovať dopravný systém využitím nových informačných a komunikačných technológií. To všetko má viesť k udržateľnej a ekologicky priaznivej mobilite.

Železničná doprava

- posilnenie výkonnosti úseku Bratislava-Nové Mesto – Podunajské Biskupice
- realizácia odbočky Ružinov
- prestavba dopravného uzla Bratislava-Vinohrady/Predmestie
- skapacitnenie trate v smere do Senca a do Komárna
- vybudovanie druhej traťovej koľaje na úseku Hlavná stanica – Nové mesto



Električkové trate

- vybudovanie trate Bosákova – Janíkov Dvor v Petržalke
- predĺženie Ružinovskej radiály
- predĺženie Dúbravsko-karlovej radiály smerom na Bory a Volkswagen
- vybudovanie novej električkovej trate do Podunajských Biskupíc (Vrakune)



Prestupné terminály a záchytné parkoviská

- Zohor, Rohožník, Modra, Plavecký Štvrtok, Veľký Biel, Miloslavov, Závod a Rovinka



Pýtali sme sa

„Náš plán mobility pre kraj je postavený predovšetkým na rozvoji verejnej dopravy. Do toho patrí najmä budovanie nových električkových a železničných tratí, prestupných terminálov a záchytných parkovísk. Električky ani vlaky na rozdiel od áut nestoja v zápchach. Navyše, ide o ekologický spôsob dopravy.“

Juraj Droba,
bratislavský župan

„Chceme zvýšiť využívanie verejnej dopravy širokou skupinou obyvateľov a návštevníkov kraja a zabrániť vznikom kapacitných problémov v dopravnej sieti, predovšetkým v oblasti osobnej cestnej dopravy. Medzi sekundárne benefity možno následne zaradiť znižovanie uhlíkovej stopy, zlepšenie kvality ovzdušia a životného prostredia, ale aj lepšiu finančnú efektívnosť verejnej dopravy či zníženie dopravnej nehodovosti.“

Barbora Lukáčová,
riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja
a riadenia projektov BSK

Bratislavská župa pokračuje v upratovaní spoločnosti Regionálne cesty Bratislavy



Bratislavský samosprávny kraj (BSK) po tom, ako získal manažérsku a vlastnícku kontrolu v spoločnosti Regionálne cesty Bratislavy (RCB), pokračuje v sérii systémových krokov, ktoré majú zefektívniť a transparentniť starostlivosť o cesty II. a III. triedy v kraji. Návrh na urovanenie záväzkov medzi BSK a RCB schválilo septembrové župné zastupiteľstvo.

„Súčasný vedenie BSK zdedilo zložitý majetkový a právny problém týkajúci sa spoločnosti RCB a je prvé, ktorému sa podarilo dostať celú firmu pod kompletnú manažérsku i vlastnícku kontrolu. Dnes sa posúvame ďalej. Rozhodli sme sa urovnať

vzájomné nároky medzi RCB a BSK, ale, samozrejme, iba tie, ktoré sú riadne zdokladované,“ vysvetlil predseda BSK Juraj Droba.

O zvýšenie efektivity a transparentnosti nakladania s verejnými financiami v akciovej spoločnosti RCB sa vedenie samosprávneho kraja usiluje už od svojho nástupu pred necelými tromi rokmi. Župa v tomto roku zabezpečila vypracovanie analýzy

optimálneho modelu efektívneho fungovania cestného hospodárstva. Podľa župana urovanenie záväzkov medzi BSK a RCB patrí medzi kľúčové kroky, ktoré je nutné vykonať bez ohľadu na to, či spoločnosť bude vo svojej činnosti pokračovať alebo nie.

„Chceme vybudovať cestársku spoločnosť na úrovni 21. storočia a mať prehľad o každej jednej transakcii. Zároveň chceme, aby to fungovalo v spolupráci s poslaneckým zborom. Cesta sem nebola jednoduchá ani krátka a naši kolegovia tomu venovali tisíce hodín. Naším spoločným cieľom je kvalitná a bezpečná doprava, ako aj efektívnejšia a transparentnejšia starostlivosť o regionálne cestné komunikácie, čo v konečnom dôsledku pocítia všetci občania,“ uzavrel Juraj Droba.

Záhorie bude mať zmodernizovanú železničnú trať

Dlhoočakávaná rekonštrukcia železničnej trate z Devínskej Novej Vsi po štátnu hranicu s Českou republikou dostala zelenú a začína sa výstavba.

Okrem zvýšenia traťovej rýchlosti až do 200 km/h sa môžu cestujúci tešiť na úpravu staníc, vizuálne a zvukové informačné systémy, podchody i na bezbariérové nástupištia. Zo železničnej trate zmiznú aj úrovňové križovania.

Projekt zahŕňa modernizáciu dvoch traťových úsekov: **Devínska Nová Ves – Malacký a Kúty – štátna hranica SR/ČR.**

Stavebné práce na úseku Malacký – Kúty, ktoré nie sú súčasťou aktuálne podpísanej zmluvy o dielo, sú tiež plánované na financovanie z nových európskych zdrojov. Súčasťou projektu je implementácia európskeho systému riadenia jazdy vlakov (ERTMS).



Výstavba obchvatu Bratislavy D4 a rýchlostnej cesty R7 pokračuje

Diaľničný obchvat D4 má pomôcť s riešením najmä tranzitnej dopravy. D4 zahŕňa výstavbu vozovky dlhej 27 km medzi Jarovcami a Račou a vytvorí okruh na východ od mesta. Zatiaľ je otvorený len krátky 4,5-kilometrový úsek pri Rovinke. Rýchlostná cesta R7 má prispieť k zlepšeniu dopravnej situácie pre obyvateľov

dochádzajúcich za prácou do hlavného mesta z južných regiónov. Celková dĺžka rýchlostnej cesty bude 32 km, veľká časť projektu z Holíc po križovatku Ketelec v dĺžke takmer 30 kilometrov je už otvorená. Chýba posledný úsek – napojenie na Bajkalskú ulicu pod Prístavným mostom.



Križovatka Prievoz D1 x R7



Začiatok rýchlostnej cesty R7



Diaľničná križovatka D1 x D4



Rýchlostná cesta R7



Križovatka Vajnory – Čierna Voda



Križovatka Rača

OPATRENIA PROTI COVID-19



**RÚŠKA
SÚ POVINNÉ POČAS
CELEJ CESTY**



Výnimku majú:

- vodiči v uzavretej kabíne
- deti do 3 rokov
- osoby so závažnou poruchou autistického spektra

Vozidlá sa
**pravidelne
dezinfikujú**



Vo vozidlách MHD je
**zakázané sedieť v prvom
rade za vodičom a nastupovať
prednými dverami**



Kde sa nachádza môj vlak, autobus či električka?



Aktuálne polohy spojov nájdete na stránke www.idsbk.sk

Väčšie pohodlie pri cestovaní, viac informácií o všetkých spojoch a lepšie plánovanie cesty. Na webe idsbk.sk a v mobilnej aplikácii IDS BK sú pre cestujúcich k dispozícii online dáta o polohe všetkých spojov IDS BK.

Bratislavská integrovaná doprava, a. s., ktorá je koordinátorom Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, sprístupnila online dáta o polohách spojov všetkým cestujúcim. „Pri budovaní nového dispečingu sme získali dáta o polohách jednotlivých spojov v reálnom čase. Tie sú nevyhnutné, aby mohol dispečing plnohodnotne fungovať a zabezpečovať nadväznosti v celom IDS BK. Tieto dáta sme sa rozhodli sprístupniť aj cestujúcim, aby mali k dispozícii všetky informácie, a tak si mohli lepšie naplánovať cestu. Sprístupňovanie dát prebieha v testovacom režime, aby sme mali priestor v najbližších týždňoch odstrániť prípadné nedostatky,“ povedal vedúci dispečingu Bratislavskej integrovanej dopravy, a. s., Anton Šebo.

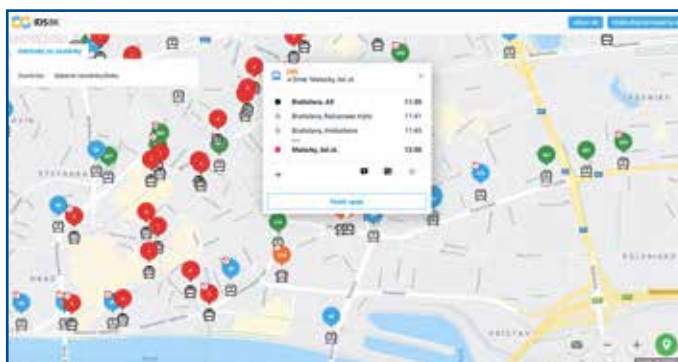
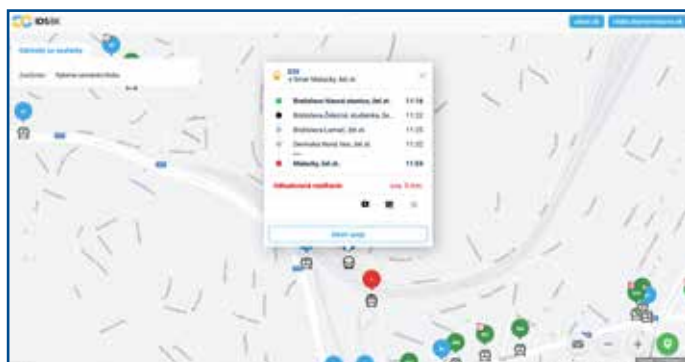
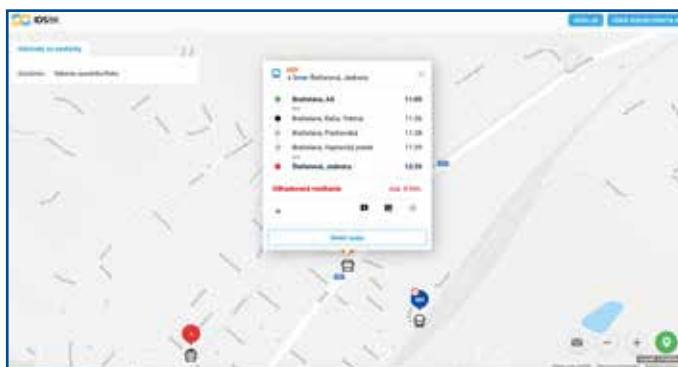
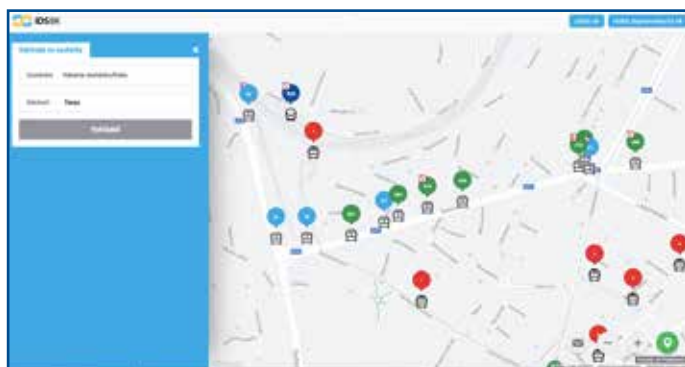
Online dáta o polohe spojov sa nachádzajú na stránke www.idsbk.sk v sekcii AKTUÁLNA DOPRAVA. Na mapo-

vom podklade sú zobrazené polohy všetkých spojov vrátane prípadného meškania konkrétneho spoja. V ľavom rohu je umiestnený vyhľadávač, v ktorom si cestujúci môže zadať názov konkrétnej zastávky a zobrazí sa mu virtuálna zastávková tabuľa s najbližšími odchodmi spojov. Pri zadaní čísla linky sa cestujúcemu zobrazia všetky zastávky, ktoré spoj obsluhuje, a tiež trasa linky na mapovom podklade.

Online dáta o polohách spojov poskytujú komplexné informácie o polohe spojov všetkých štyroch dopravcov, ktorí sú zapojení do Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

Masterpass končí

Vzhľadom na ukončenie prevádzky mobilnej aplikácie MasterPass sa od 1. novembra 2020 upravujú možnosti platby za cestovné lístky v mobilnej aplikácii IDS BK. Od tohto termínu bude možné platbu zrealizovať platobnou kartou alebo z peňaženky v appke.



Prevezte sa po dokončenom úseku Štefánikovej cyklomagistrály

Posledný úsek Štefánikovej cyklomagistrály je hotový. Stalo sa to pri príležitosti 140. výročia narodenia známeho generála, astronóma, diplomata a politika M. R. Štefánika.



Cesta na Čmelok



Konské hlavy

Dĺžka novootvoreného úseku je vyše 35 km a počas jazdy si môžete vychutnať nevšedné výhľady na masív Malých Karpát. Trasa tohto úseku sa začína na Pezinskej Babe, prechádza cez Čermákovu lúku, Sedlo Hubalová, Skalku, Sklenú hutu, Amonovu lúku a končí sa na križovatke cyklotrás Červená hora, teda na hranici Bratislavského samosprávneho kraja a Trnavského samosprávneho kraja.

Realizátorom bol Bratislavský samosprávny kraj, ktorý v spolupráci so Slovenským cykloklubom a s Ministerstvom školstva SR vyznačil tento posledný chýbajúci úsek Štefánikovej cyklomagistrály prechádzajúci tromi kraji – Bratislavským, Trnavským a Trenčianskym.

Samotná cyklotrasa, ktorá má dĺžku vyše 100 km, vedie z Koliby až do rodnej obce M. R. Štefánika Košariská.



Slávnostné otvorenie



Nad Pezinskou Babou



9 € (osoba)



Combi ticket



9 € (osoba)



Malokarpatské múzeum v Pezinku

Malokarpatské múzeum v Pezinku je orientované na starobylú kultúru vinohradníctva a vinárstva v prostredí Malých Karpát. Nájdete tu najväčšiu zbierku vinohradníckych lisov v Európe. Súčasťou múzea sú dve stále expozície – Príbeh vína a Dejiny vinohradníctva a vinárstva v Malých Karpatoch. Počas prehliadky si môžete vyskúšať rôzne interaktivity ako simulátor opitosti, arómabar, strúhacieho deda a iné. Každá prehliadka je zakončená pohárom chutného malokarpatského vína. Tešíme sa na vašu návštevu!

Prehliadky múzea:

1. apríl – 30. september

Pondelok: otvorené len pre objednané skupiny
Utorok – piatok: 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00
Sobota: 10.00 – 17.00 Nedeľa: 14.00 – 17.00

1. október – 31. marec

Pondelok: otvorené len pre objednané skupiny
Utorok – piatok: 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00
Sobota: 10.00 – 16.00 Nedeľa: zatvorené

Malokarpatské múzeum v Pezinku

M. R. Štefánika 4, 902 01 Pezinok, +421 (0)33 641 33 47
Platnosť vstupenky do 31. 12. 2020. Dieťa do 6 rokov zadarmo.

www.muzeumpezinok.sk

Šimák Zámok Pezinok

Zámok je centrom kultúrneho a spoločenského života s expozíciami umeleckého skla, vinárstva a histórie. V stredovekých pivniciach zámku môžete ochutnávať oceňované vína Zámockého vinárstva, pritom si pozrieť historickú expozíciu dubových sudov i Vinohradnícke múzeum. Galéria umeleckého skla patrí medzi najunikátnejšie umelecké zbierky svojho druhu nielen na Slovensku, ale aj v strednej Európe, najmä preto, lebo je to súkromná zbierka, a to majiteľa Štefana Šimáka. Jedinečná je aj svojím rozsahom a prezentovaním rôznych umeleckých stratégií sklárov, predovšetkým slovenských, ale aj svetových autorov. Vojdite do komnat grófa Pálffyho a jeho predkov. Pozrite si autentické barokové bývanie uhorskej aristokratickej vrstvy s originálnym historickým nábytkom, nájdete tu aj najväčšiu zbierku dobových kabinetov. V historických priestoroch zámku môžete vidieť aj desiatky jedinečných motoriek JAWA. Zbierka motoriek Štefana Šimáka ml. je zameraná predovšetkým na unikátne cestné motorky. Tešíme sa na vašu návštevu!

Prehliadky zámku:

Utorok – nedeľa: 11.00 / 14.00 / 16.00 Pondelok: zatvorené
Prehliadka trvá 1.15 hod. Obchod so suvenírmi je otvorený vždy 15 minút pred prehliadkou.

Šimák Zámok Pezinok

Mladoboleslavská 5, 902 01 Pezinok, +421 (0)33 79 89 000
Platnosť vstupenky do 31. 12. 2020. Dieťa do 6 rokov zadarmo.

www.zamokpezinok.sk

Župa začína s rekonštrukciou Divadla Aréna

Historická budova prejde veľkou obnovou. Aréna sa zmení na moderné divadlo s dušou starých čias.

Župné Divadlo Aréna skrášľuje pravý breh Dunaja už od roku 1898 a je národnou kultúrnou pamiatkou. Na jeho rekonštrukciu získala bratislavská župa právoplatné stavebné povolenie a v súčasnosti hľadá zhotoviteľa. Rekonštrukcia sa začne v januári 2021 a potrvá asi dva roky. Divadlo je výnimočné tým, že sa nevenuje len divácky a komerčne atraktívnym predstaveniam, ale hrá inscenácie o spoločenských témach a našej histórii.

Divadelníci budú po jeho dokončení využívať moderné technológie a predstavenia tak divákov vtiahnu ešte hlbšie do príbehu. Pohodlnejšie bude hľadisko, šatne aj prevádzkové zázemie. Vynovené Divadlo Aréna bude kvalitným divadelným priestorom a skrášľime aj jeho okolie. S blízkym nábřežím a so Sadom Janka Kráľa tak bude ďalším príjemným miestom na relax.

Aréna si obnovu zaslúži

Historická budova stojí na mieste, kde bol už v roku 1828 amfiteáter s rovnakým názvom. Divadlo tak vyrástlo na mieste, ktoré má dušu, a špeciálna atmosféra tam zostala doteraz. Posledná rekonštrukcia v Divadle Aréna však prebehla asi pred tridsiatimi rokmi a absolútne nezohľadňovala technické či prevádzkové nároky divadla. Len v minulom roku privítalo divadlo takmer 30-tisíc návštevníkov, preto si tento priestor veľkú rekonštrukciu zaslúži.



Modranský kaštieľ bude novým centrom kultúry pre celý región

Rekonštrukcia župného Malokarpatského osvetového strediska v Modre napreduje a historická budova postupne dostáva nový šat. Meníme ho **na moderné kultúrno-kreatívne centrum**, v ktorom sa budú stretávať ľudia z celého regiónu. **Komplexná obnova sa týka kaštieľa aj záhrady.** Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky je jeden z projektov, prostredníctvom ktorého chceme návštevníkom priblížiť naše tradície a kultúrne bohatstvo. Vznikne tu digitalizačné centrum, priestory pre malé ja-

viskové formy, otvorené ateliéry, školiace a kurzové miestnosti, zázemie pre Modranskú besedu, výstavná miestnosť, infobod, vinotéka – salón/archív vín. Kaštieľ miestni nazývajú aj **Stará vinárka**. I preto bude práve víno, gastronómia, umenie, remeslá a tradície významnou súčasťou plánovaných podujatí. Podporíme aj lokálnych producentov a remeselníkov či malých podnikateľov, ktorí trpia dosahmi koronakrízy. Bude to miesto naozaj pre všetkých a ďalší dôvod, prečo navštíviť čarovnú Modru.



Župa zachráni synagógu vo Svätom Jure

Bratislavský kraj odkúpi vzácnu kultúrnu pamiatku. Jej záchranu jednohlasne podporili župní poslanci.

Doslova v hodine dvanástej sa župa pustila do rekonštrukcie synagógy v Senci a teraz využila možnosť kúpiť aj synagógu vo Svätom Jure. Tieto mimoriadne vzácne a krásne budovy chátrali desiatky rokov. Obnova chránených pamiatok je totiž veľmi nákladná a komplikovaná a málokto si na ňu trúfne. Na všetky práce dohliada Krajský pamiatkový ústav a musia byť použité také materiály, aby sa zachovala historická hodnota. Rekonštrukcia bude nesmierne náročná, ale odmenou bude obnova chrámu, ktorý má dušu, a jeho zachovanie pre ďalšie generácie. Hlavné mesto Bratislava o svoju najväčšiu synagógu nenávratne prišlo v 60-tych rokoch minulého storočia. Takto aspoň pomôže zachrániť synagógy v Senci a vo Svätom Jure. Obe sa nachádzajú len kúsok od hlavného mesta a slúžiť budú všetkým obyvateľom kraja.

Vo svätajurskej synagóge pôsobil aj Chatam Sofer

Synagóga bola v malebnom vinohradníckom mestečku založená v roku 1791. Jej krásnu, ale úplne schátranú budovu objavíte v nenápadnej uličke kúsok od Morového stĺpa. Nachádza sa v bývalej Jesenákovej kúrii. Na kedysi veľkolepú stavbu je dnes smutný pohľad, v stenách sú diery, strecha je na spadnutie a konať treba naozaj rýchlo. Synagóga je národná kultúrna pamiatka a má veľký význam pre židovskú náboženskú obec, keďže tu pôsobil aj náboženský učenec Chatam Sofer.



Prezidentka Čaputová a župan Droba otvorili nový školský rok



September už tradične patrí otvoreniu nového školského roka. Študenti Strednej zdravotníckej školy na Strečnianskej ulici v Bratislave ho začali

mimoriadne – spoločne s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou a predsedom BSK Jurajom Drobom.

Prezidentka pri tejto príležitosti vyzdvihla potrebu a dôležitosť zdravotníckych profesií pre našu spoločnosť.

„Doba, ktorú žijeme posledné mesiace, je výnimočná. Umožnila nám uvedomiť si mnoho, napríklad aj to, aké dôležité sú zdravotnícke profesie.

Chcem vám povedať, že moju úctu a rešpekt za výber profesie máte už teraz,“ zdôraznila Zuzana Čaputová. Podľa župana Juraja Droba zodpovedným prístupom a rešpektovaním pravidiel predídeme tomu, aby sa opakovala situácia z minulého školského roka, keď sa školy celoplošne uzavreli a veľa ľudí pracovalo z domu. „Prajem vám všetkým úspešný štart do nového školského roka, učiteľom veľa šikovných študentov, študentom len samých dobrých učiteľov,“ uzavrel Juraj Droba.

V Dúbravke na Adlerke pribudlo multifunkčné ihrisko

Župa postupne modernizuje ihriská pri svojich stredných školách. To najnovšie sa nachádza na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej Karola Adlera v Dúbravke. Súčasťou športoviska je futbalové ihrisko s umelou trávou, tenisové kurty a multifunkčné ihrisko. Majú moderné osvetlenie a boli rekonštruované z prostriedkov bratislavskej župy. Športoviská môže využívať aj verejnosť, a to popoludní a večer.



Bratislavský kraj má ďalšie spojené školy

Od septembra pribudli do siete škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja dve nové spojené školy. Ide o Spojenú školu na Pankúchovej 6 v Petržalke a Spojenú školu na Ostredkovej 10 v Ružinove.

Spojená škola na Pankúchovej má dve organizačné zložky – základnú školu a gymnázium. Patria k nej aj školský klub detí a školská jedáleň. Gymnázium poskytuje bilingválne vzdelávanie v anglickom jazyku a od tohto školského roka bude škola realizovať

i medzinárodný vzdelávací program International Baccalaureate (IB) v anglickom jazyku.

Spojenú školu na Ostredkovej 10 tvoria dve organizačné zložky – druhý stupeň základnej školy a stredná športová škola, ktorej súčasťou je aj školská jedáleň. Škola ponúka pre žiakov základnej školy vzdelávanie s rozšírenou športovou prípravou a na strednej škole majú študenti na výber z odborov gymnázium a športový manažment.

Ako si počas pandémie zachovať každodennú radosť zo života

Odborníčka
radí



„Žijeme úplne nový svet a zabráť dostáva najmä naša psychika. Je však potrebné zachovať si radosť zo života a nechať sa ovládnuť úzkosťou,“ hovorí Mgr. Eva Klimová, prezidentka Slovenskej komory psychológov.

Ako zvládnuť čakanie na výsledky testu na COVID-19? Ako sa pripraviť na možný pozitívny výsledok a na to, čo príde po ňom?

V prípade, že očakávame výsledok testovania na COVID-19 a existuje predpoklad, že by mohol byť pozitívny, je vhodné v prvom rade vedieť, čo sa bude diať ďalej, kde získať informácie, aké budú moje obmedzenia, čo robiť, ak sa napríklad zdravotný stav zhorší, kto mi

môže pomôcť s logistikou domácnosti, teda napr. priniesť jedlo, nákup, postarať sa o domáceho miláčika.

Tieto praktické informácie nám poskytujú určitú mieru istoty najmä v tom, že vieme, čo kedy urobiť a ako zabezpečíme naše základné potreby. Ak dostaneme správu o pozitívnom výsledku, je potrebné kontaktovať všeobecného lekára, ktorý by nám mal poskytnúť ďalšie informácie v súvislosti s našim aktuálnym zdravotným stavom.

Ako nepodľahnúť úzkosti, strachu z budúcnosti a užívať si každodenné radosti?

Jednoducho žiť tu a teraz a prispôbiť sa novým podmienkam. Nevieme, kedy sa tento stav skončí a či po ňom nepríde niečo iné, po-

dobné. Ak si porovnáme situáciu z marca, keď každý nárast čísiel ľudí vystrašil, a terajšie vnímanie nárastu čísiel, vidíme iné správanie ľudí.

Prirodzene sa v správaní objavuje väčší dôraz na hygienu, rúška sa stali súčasťou života, ba dokonca sa na nich premieta i vplyv módného priemyslu, veľká väčšina ľudí viac dbá o zdravší životný štýl, zmenil sa spôsob výkonu niektorých povolání, zavádzajú sa online prístupy aj v školstve a mnoho iných zmien...

Sú veci, ktoré ako individuálni ľudia vieme kontrolovať, rozhodnúť o nich a ovplyvniť ich, a sú veci, na ktoré taký dosah nemáme. Jednou z nich je i pandémia. Preto sa tešme z konkrétneho dňa, pozerajme do budúcnosti a prijmime, že život je o zmene, niekedy aj tej, s ktorou nepočítame.

Kvalita života obyvateľov a ekonomická prosperita kraja

Bratislavský kraj patrí z pohľadu výšky hrubého domáceho produktu na obyvateľa medzi ekonomicky mimoriadne výkonné regióny. V rebríčku Európskej únie mu patrí 10. miesto. Prax však ukazuje, že ekonomické bohatstvo nezaručuje nutne aj najlepšiu kvalitu života obyvateľov. Región je prostredníctvom indexu sociálneho pokroku zaradený až na 181. miesto v Únii. Tento index je pritom novým parametrom, pomocou ktorého možno monitorovať kvali-

tu života obyvateľov. Výsledný index hovorí o naplnenosti základných ľudských potrieb, životného blaha a možnosti realizácie sa. Súčasná skóre znamená, že vybrané skupiny obyvateľov sú ohrozené vylúčením zo spoločnosti. V snahe zlepšiť život najzraniteľnejším skupinám obyvateľov schválilo Konceptiu sociálnej inklúzie. Dokument obsahuje opatrenia a ponúka riešenia pre nízkoopríjmové profesie, seniorov, ľudí bez domova, ale aj

cudzincov a Rómov z marginalizovaných komunít.

„Starnutie populácie a súčasné predlžovanie dĺžky života, ľudia bez domova a ich vylúčenie na okraj spoločnosti, vysoká zadlženosť obyvateľstva a cenová nedostupnosť bývania sú témy, ktoré musíme aktívne riešiť. Prostredníctvom pripravených opatrení vie bratislavská župa zabezpečiť lepší život ohrozených skupín obyvateľov,“ vysvetlila Marica Šiková, riaditeľka Odboru sociálnych služieb BSK.

Navrhňte osobnosti na Ocenenia Bratislavského kraja

Aj vy máte možnosť navrhnúť výnimočné osobnosti na Ocenenie Bratislavského samosprávneho kraja. Nominácie môžu podať obyvatelia kraja, občianske združenia či iné organizácie so sídlom v Bratislavskom kraji. Uzávierka podania návrhov na kandidátov je 15. októbra.

**Pýtali sme sa vás, koho by ste navrhli na ocenenie?
Za čo si podľa vás toto ocenenie zaslúži?**

Merita Mazreku, lekárka

Takéto ocenenie by som dala niekomu, kto nemá pomoc v opise práce, ale robí to dobrovoľne. V žiadnom prípade nechcem znižovať hodnotu úžasnej a obetavej práce zdravotníkov, ktorí mi napadli ako prví. Počula som však o skvelých projektoch pre seniorov či susedskej výpomoci, ktoré vymysleli úplne obyčajní ľudia. Ocenenie takého to človeka by symbolicky vyzdvihlo činy všetkých, ktorí pomáhajú, ale nemusia. Úplne nezištne, anonymne.

Martin, vinohradník

Keďže mám rád víno a rád podporím aj našich domácich producentov, tak by som na ocenenie navrhol podľa mňa výnimočnú pani – Dorotu Pospíšilovú, ktorej výsledok úsilia a práce denne testujú a chutnajú nielen v Bratislavskom regióne, na Slovensku, ale i vo svete. Je to prvá dáma slovenského vína, ktorej celoživotná práca posunula slovenské vinárstvo medzi svetovú elitu. Vyšlachtila vyše 20 odrôd vína a medzi najznámejšie patrí Dunaj, Devín, Hron a Váh.

Beáta, učiteľka na strednej škole

Nominovala by som Janu Matulovú, ktorá sa rozhodla pomôcť tým najzraniteľnejším – klientom pezinského Domova sociálnych služieb Pezinok, ktorý bol počas prvej vlny pandémie v karanténe z dôvodu výskytu ochorenia COVID-19. Dobrovoľne sa prihlásila, mesiace bola preč od vlastnej rodiny s cieľom nenechať ich v tom samých. Patrí jej náš obdiv a uznanie. Neurobil by to každý.

Vladimír Černý, riaditeľ Divadla ASTORKA Korzo'90

Keď ste mi povedali Ocenenia BSK, bez dlhého rozmýšľania mi napadlo jedno meno. Meno človeka, ktorého si veľmi vážim a ktoré je s našim divadlom už neodmysliteľne späté. Je to Katarína Kohútiková, ekonomická námestníčka divadla, ktorej by som ocenenie doprial za dlhoročné pôsobenie a aktivitu pri rozvoji činnosti divadla, najmä pri iniciatíve jeho ďalšieho pôsobenia. Je jedným zo základných pilierov divadla od jeho vzniku v roku 1990.

Návrhy na kandidátov posielajte do 15. októbra

Prihlasovací formulár a bližšie informácie nájdete na:

www.bratislavskykraj.sk/ocenenia

